

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, TRUTNOV, V DOMCÍCH 488

ŠVP školní družiny

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Ředitelka školy: Ing. Zuzana Horáková Radová

Zástupce pro I. stupeň: Mgr. Eva Junová

Vedoucí vychovatelka: Jana Pauzarová

Charakteristika, umístění, vybavení ŠD (materiální podmínky)

Školní družina je součástí základní školy, nachází se v prvním pavilonu nad školní jídelnou v prvním patře. Pro svou činnost využívá 5 oddělení a hernu s relaxačními sedacími vaky a molitanovým nábytkem.

Může i využívat počítačovou učebnu, která se zde též nachází. Šatny žáků 1. – 5. tříd se nachází hned v přízemí při hlavním vchodu do školy. Děti tu mají skříňky, které si zamykají. Družinové děti mohou využít k pohybovým aktivitám tělocvičnu ve škole, stadion, školní pozemek s pískovištěm a atrium. Stravování dětí probíhá v rekonstruované školní jídelně. Pitný režim zajišťuje školní jídelna. Všechna oddělení školní družiny jsou nově vymalovaná, pořídili se nové nábytkové sestavy k ukládání dětských hraček a her. Žáci mají k dispozici stoly a židle odpovídající velikosti žáků. Pouze v oddělení pod školní jídelnou chybí 2 stoly a židle přiměřené velikosti žáků. Pedagogičtí pracovníci sledují další doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména pro výtvarné a sportovní činnosti.

Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťuje 5 vychovatelek. Vzájemně se doplňují ve svých specializacích: tělovýchovná činnost a tance, výtvarná a pracovní činnost, hudební výchova a relaxační cvičení. Odborné zaměření si budou dále prohlubovat v akreditovaných kurzech a samostudiem.

Charakteristika dětí

Program školní družiny je koncipován pro děti prvního stupně, většina z nich bydlí v okolí školy. Některé dojíždí z přilehlých obcí: Mladé Buky, Chvaleč, Janské Lázně, Žacléř, Maršov u Úpice atd. Vzděláváme děti ve věku 6 – 10 let, 1. – 5. ročník. Školní družinu mohou navštěvovat i děti, které přijely dříve do školy (ranní družina). Školní družinu mohou navštěvovat i děti, které nejsou přihlášeny do školní družiny, ale navštěvují kroužky pořádané školou. Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Pravidelně se podílíme na akcích organizovaných školou: den otevřených dveří, akademie, vánoční vyrábění, karneval, výlety, projekty.

Podmínky bezpečnosti a zdraví dětí

VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

Zněním zákona č. 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), §30, odst. 1, je vydán řád školní družiny:

Obsah:

Všeobecné ustanovení

Organizace a provoz školní družiny

Režim školní družiny

Dokumentace

I. VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ

1. Činnost školní družiny

1.1. Družina poskytuje zájmové vzdělávání žákům základní školy V Domcích.

1.2. Družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování a dle zájmu ve dnech ředitelského volna.

1.3. Družina organizuje zájmové vzdělávání především pro účastníky přihlášené k denní docházce.

1.4. Činnost družiny se uskutečňuje: výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tématickou rekreační činností.

1.5. Družina umožňuje účastníkům odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování (po 15. hodině).

I. ORGANIZACE A PROVOZ ŠKOLNÍ DRUŽINY

1. Přihlašování, odhlašování žáka

1.1. Školní družina je určena převážně žákům I. stupně, 1. – 5. ročníku.

Kapacita oddělení je 25 – 30 žáků dle rozhodnutí ředitele školy.

1.2. Dítě je do školní družiny přijato na základě žádosti rodičů a vyplnění zápisního lístku. Rodiče přispívají na provoz školní družiny 2000 Kč ročně. Příspěvek se platí úhrnně jednou za pololetí bezhotovostní platbou.

1.3. Do školní družiny mohou na omezenou dobu chodit děti, které do ní nejsou přihlášeny. Děje se tak např. v době odpoledních akcí, kroužků. Rodiče oznámí tento požadavek písemnou formou. Tato docházka je bezplatná.

1.4. Odhlášení žáka z docházky do školní družiny oznámí rodiče písemnou formou vedoucí vychovatelce školní družiny. Odhláška je ke stažení na stránkách školy, sekce školní družina.

1.5. O vyloučení z docházky školní družiny rozhodne ředitel školy na základě návrhu vedoucí vychovatelky školní družiny na pedagogické radě.

Rozhodnutí o vyloučení ze školní družiny sdělí ředitel rodičům žáka písemně s patřičným odůvodněním.

2. Ranní družina je otevřena od 6:15 - 8:00 hod. Po skončení ranní docházky vychovatelka odvádí děti do příslušných tříd. V případě půleného vyučování zajišťuje provoz školní družiny dle rozvrhu jednotlivých tříd od 8:00 – 11:45 hod. Po skončení půlené hodiny odvádí vychovatelka děti do třídy. Odpolední docházka do školní družiny začíná dle rozvrhu a končí v 16:30 hod.

2.1. Děti do školní družiny si vychovatelky přebírají od vyučujících po skončení vyučování.
2.2. Pokud děti navštěvují zájmové kroužky ve škole, vyzvedává si je vyučující ve školní družině a zároveň je po ukončení kroužku odvádí zpět do školní družiny. Děti navštěvující kroužky musí mít v zápisním lístku uvedeno, zda po jeho ukončení odchází samostatně domů, či se vrací do školní družiny.

3. Docházka do školní družiny

3.1. Budova školy je zpřístupněna žákům docházejícím do ranní družiny od 6:15 hod. Provoz školní družiny je do 16:30 hod.
3.2. Docházka dětí se eviduje a každou nepřítomnost je třeba písemně nebo telefonicky oznámit vychovatelce.
3.3. Vychovatelka se při pouštění dětí řídí vyjádřením rodičů na zápisním lístku. Rodiče stanoví hodinu, popř. i osobu, která bude dítě vyzvedávat, nebo kdy bude dítě odcházet samo. Přejí-li si rodiče změnu tohoto ustanovení, dají o tom vychovatelce písemnou zprávu.
3.4. V případě, že zůstane dítě ve školní družině po 16:30 hod., vychovatelka telefonicky zkontaktuje rodiče. Nebude-li možné se domluvit na dalším postupu, obrátí se vychovatelka na Policii ČR.

4. Bezpečnost a ochrana zdraví žáků ŠD

4.1. Během pobytu ve školní družině dítě nesmí opustit školní budovu nebo prostory, kde se zdržujeme (pozemek školní družiny, stadion, atrium).
4.2. Vychovatelka ručí za bezpečnost dětí při všech aktivitách školní družiny. Vede děti k takovému chování, které neohrožuje ani je samotné, ani ostatní.
4.3. Vzniklé problémy děti nahlašují co nejdříve vychovatelce v zájmu své ochrany a vytváření spokojené atmosféry v kolektivu dětí.
4.4. S veškerým zařízením ve školní družině děti zacházejí šetrně, a každou způsobenou škodu či ztrátu ihned nahlásí vychovatelce. Ta pak po projednání vzniklé škody se zástupcem vedení školy vyvodí další postup při náhradě vzniklé škody.
4.5. Pitný režim

Pitný režim zajišťuje škola, školní jídelna.

5. Nepřítomnost zaměstnance

5.1. Při krátké nepřítomnosti je možné spojit oddělení. Přítomná vychovatelka daného oddělení přizpůsobí činnosti většímu počtu dětí, s touto situací je vždy obeznámeno vedení školy.
5.2. Předem známá nepřítomnost vychovatelky přesahující jeden den je řešena zástupem (i tehdy může být činnost oddělení omezena nebo oddělení spojena).

II. REŽIM ŠKOLNÍ DRUŽINY

6:15 – 7:40 hod. – převážně odpočinková činnost, klidové hry, stolní hry,

hračky, malování, slovní hry, vyprávění, poslech pohádek

11:45 – 15:00 hod. – postupný příchod dětí do ŠD (dle rozvrhu), volná činnost, pobyt na zahradě, činnost zájmová, aktivity dle týdenního plánu, procházka, úklid školní družiny

15:00 – 17:00 hod. – činnost zájmová („družinové kroužky“) – keramika, sportovní aktivity, výtvarný kroužek a kroužek anglického jazyka, ranní relaxační cvičení.

III. DOKUMENTACE

Dokumentace vedená v oddělení školní družiny

Zápisní lístek pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce

Přehled výchovně vzdělávací práce

Docházkový sešit

Přehled docházky a činnosti dětí v „družinových kroužcích“

Důležité telefony

Záchranná služba: 155

Nemocnice Trutnov (spojovatelka): 499 866 111

Hasiči: 150

Policie: 158

Městská policie: 499 813 064

Tísňová linka: 112

Školní jídelna: 499 813 074

OSNOVA POUČENÍ ŽÁKŮ O BEZPEČNOSTI VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

- neopouštíme místnost ani pozemek školy (atrium) bez vědomí

vychovatelky

- s ničím neházíme

- neběháme v místnosti

- posloucháme pokyny vychovatelky

- jakékoli poranění, nevolnost bez odkladu hlásíme vychovatelce

- neubližujeme ostatním dětem a neděláme jim nic, co jim vadí

Co nabízí naše školní družina:

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj žáka, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí. Školní družina umožňuje odpočinkové činnosti (aktivní i klidové) a přípravu na vyučování.

· Zájmové vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku a relaxací, výchovou, hrou, učením, individuální prací.

· U žáků podporujeme citlivé vztahy k lidem, přírodě, učíme je chránit své zdraví, vedeme je k otevřené komunikaci, rozvíjíme schopnost komunikovat a vzájemně se respektovat.

· Chceme, aby prostor školní družiny byl pro všechny příjemný a napomáhal vytvářet vhodné klima. Vedeme žáky k tvořivosti a rozvíjíme

jejich estetické vnímání.

- Respektujeme individuální schopnosti a dovednosti žáka.
- Úkolem naší práce je položit základy ke klíčovým kompetencím neboli schopnostem umět trávit volný čas, řešit problémy, kompetencím komunikativním, sociálním, občanským i pracovním.
- Od 1. třídy rozvíjíme u žáků jejich schopnosti rozhodování, hodnocení a sebehodnocení.
- Spojení žáků různých věkových skupin se osvědčuje jako výhoda – starší předávají své zkušenosti a dovednosti mladším, učí se ochotě pomoci.

Všechny vedeme k tomu, aby respektovali jeden druhého.

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Klíčové kompetence

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. **KOMPETENCE K UČENÍ:** učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.
2. **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU:** všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.
3. **KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE:** ovládá řeč, vyjadřuje myšlenky, sdělení, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, kultivovaně.
4. **SOCIÁLNÍ A INTERPERSOVÁLNÍ KOMPETENCE:** samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.
5. **OBČANSKÉ KOMPETENCE:** učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých.
6. **KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHU ČASU:** orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

Témata práce

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Naše rodina

- vyprávíme si o životě naší rodiny
- kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči náš volný čas
- víme, co kdo v naší rodině dělá, orientujeme se v příbuzenských vztazích
- popisujeme domy (byty), v nichž bydlíme, a jejich zařízení
- stavíme náš dům ze stavebnicových dílů
- stavíme si ideální dům, v němž bychom chtěli v budoucnu bydlet
- zařizujeme si náš pokoj – nábytek i další vybavení (práce s kartonem, barevnými papíry.)

Naše škola a okolí

- víme, koho ve škole můžeme potkat
- umíme pozdravit dospělé
- známe všechny místnosti
- uchováваме pořádek
- zdobíme školní družinu, vymýšlíme a kreslíme logo družiny nebo oddělení, vyrábíme dekorativní předměty
- známe nejbližší okolí školy
- projektujeme ideální třídu, do které bychom rádi chodili, a návrhy výtvarně zpracujeme
- hledáme ve škole nebo v okolí školy „ukrytý poklad“ – orientační soutěž
- tvoříme papírový model školy a jejího nejbližšího okolí
- povídáme si o cestě do školy a ze školy, ptáme se na bezpečnost cesty každého z nás

Chodec a cyklista

- víme, jak se chovat, abychom neohrozili bezpečnost svoji nebo někoho jiného
- poznáváme a vyrábíme dopravní značky
- výtvarně znázorňujeme různé dopravní prostředky
- upevňujeme si znalosti pravidel bezpečnosti

Město, ve kterém žijeme

- společně výtvarně zobrazujeme naše město (kolektivní práce)
- stavíme naše město z kostek
- vymýšlíme, jak by mohlo vypadat ideální město – kolektivní skládanka z obrázků nebo ze stavebnic
- čteme si a posloucháme pověsti našeho regionu
- hledáme místa, kde k událostem došlo
- ilustrujeme přečtené pohádky a pověsti
- seznamujeme se s vlajkou našeho města a znakem, vysvětlujeme si co znamená
- dramatizujeme si jednoduché pověsti
- kreslíme nebo modelujeme znak města
- připravujeme výstavku našich prací a dostupné literatury o minulosti našeho bydliště
- plánujeme výlet na historické místo

Turistika a cestování

- dokážeme se orientovat v mapě, (najdeme náš dům, školu, cestu do školy, spojení vlakem, autobusem)
- malujeme plánek cesty ze školy domů
- hledáme místa na mapě podle seznamu v ní

LIDÉ KOLEM NÁS

Rodina

- besedujeme o tom, co očekáváme od rodičů – a co oni od nás
- představujeme povolání našich rodičů, pantomimicky je předvádíme
- povídáme si o našich prarodičích
- zjišťujeme, kdy mají členové naší rodiny narozeniny a jmeniny, připravujeme jim přáníčka
- vzpomínáme na setkání našich příbuzných, vyprávíme si historky
- jak se nazývají příbuzní naší rodiny (kdo je bratranec, sestřenice, švagr, strýc)
- pokoušíme se sestavit rodokmen naší rodiny

Den matek

- besedujeme o tom, co pro nás znamenají naše maminky vyprávíme si o jejich vlastnostech, o tom jak ji nezlobit, kreslíme, čím se doma zabývají, co pro nás dělají
- vyrábíme dárky pro radost maminkám

Člověk mezi lidmi

- známe „kouzelná slovíčka“, umíme pozdravit, o něco požádat, omluvit se
- povídáme si o zdvořilém chování v dopravních prostředcích, ukázněnosti na zastávce MHD
- přemýšlíme, jaké dárky je vhodné darovat při různých příležitostech kamarádům či dospělým
- uvažujeme, čím můžeme lidi kolem nás potěšit, pochvalou, zájmem, praktickou pomocí

Mí kamarádi

- hraje si na malíře a malujeme portrét kamaráda
- besedujeme o našem teritoriu: místo po mé pravici je volné, byl bych rád, aby tam seděl (a)…, protože…
- kreslíme portréty našich vrstevníků a vysvětlujeme, proč jsou našimi kamarády
- při hře zjišťujeme, jak se známe (poznáte kamaráda po hlase, hmatu, máte-li zavázané oči?)
- povídáme si o rozdílu mezi slovy kamarád, přítel a spolužák
- z vystříhaných namalovaných podobizen vytváříme skupinový portrét naší družiny
- vyprávíme ostatním o našem nejlepším kamarádovi a o dobrých vlastnostech, kterých si vážíme na lidech
- každý z nás napíše, co se mu na kamarádovi líbí (papír přehneme formou harmoniky a podáváme dál), nakonec vše přečteme

- učíme se na výkonech a chování každého spolužáka najít něco pěkného, za co ho pochválíme (na každém spolužákovi něco pochválíme, něčím je zajímavý)

Učíme se toleranci a pořádku

- hledáme v okolí věci, které můžeme pochválit nebo ocenit
- hrajeme si na „malého pomocníka“ – hledáme, kde mohou žáci našeho věku pomáhat, besedujeme o tom, proč máme/ nemáme kladný vztah ke spolužákům, k dospělým, ke společenským hodnotám
- přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, uklízíme si školní tašky, věnujeme se sebeobslužné práci

Nejsme všichni stejní, cvičíme naše smysly

- uvědomujeme si, v čem jsou znevýhodněni někteří lidé (psychicky či tělesně)
- zkoušíme se dorozumět jen odezíráním, abychom se vcítili do situace neslyšících lidí
- představujeme si pocity nevidomého člověka, máme zavázané oči a ostatní nás „navigují“, se zavřenýma očima hádáme, odkud se ozývá zvuk
- ve dvojicích zkoušíme role nevidomého a jeho průvodce
- zkoušíme malovat ústy, jak to musí dělat někteří tělesně postižení lidé
- cvičíme hmat
- orientujeme se v prostoru – zkoušíme dojít k cíli se zavázanýma očima

Všude žijí lidé

- čteme si pohádky z různých světadílů, ilustrujeme pohádkové příběhy z dalekých krajů
- sbíráme obrázky a články o dalekých zemích
- naučíme se hru dětí z jiných kontinentů
- vyrábíme indiánské masky, improvizované černošské bubínky...

Svátky a oslavy

- seznamujeme se se jmény v kalendáři
- hledáme původ našich křestních jmen
- vyrábíme přání pro oslavence
- učíme se vhodně poblahopřát při různých příležitostech
- adventní čas – vnímáme náladu přicházejících svátků, zimní počasí, zdobíme hernu vločkami z papíru, vyrábíme postavu čerta a Mikuláše
- kouzelný čas Vánoc – vyprávíme si příběh z Betléma, malujeme Betlém, vyrábíme ozdoby na stromek z papíru a drobného materiálu, tvoříme vánoční přání spojené s novoročním, posloucháme a zpíváme vánoční koledy a písně, učíme se, jak vhodně zabalit dáreček, pořádáme vánoční posezení ve školní družině, zkoušíme vánoční zvyky
- Velikonoce – vyprávíme si o národních a místních zvycích spojených s jarem, zdobíme kraslice, zdobíme třídu a okna symboly Velikonoc (kreslíme, vystřihujeme), učíme se koledy

LIDÉ A ČAS

Náš denní režim

- vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu
- kreslíme, co nás nejvíce baví, co nás baví méně, čemu věnujeme více času, co musíme dělat každodenně, nad kresbami besedujeme
- besedujeme o čase, který lidé promarní, uvádíme příklady, kdy čas využíváme špatně
- soutěžíme o správném odhadu doby, hrajeme si hru na Odhad času

- společně připravujeme týdenní plány naší činnosti školní družiny

- besedujeme o možnostech správného využívání času, inspirujeme se u jiných lidí

- besedujeme na téma - jak jsem strávil víkend, malujeme, co jsme zažili
- kolektivně vytváříme lepoprelo našich činností ve školní družině
- využíváme hry, při nichž si cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost a tvořivé myšlení
- využíváme počítač pro získávání mnoha informací, pracujeme s didaktickými hrami

Měření času

- zkusíme určovat čas na hodinách
- kreslíme a malujeme různá měřidla času, vyrábíme si z papíru vlastní papírové hodiny s pohyblivými ručičkami (využíváme je při určování a odhadování času)
- vyprávíme si příhody, v nichž měl význam čas (téma Co znamená přijít pozdě / včas)
- besedujeme nad nebezpečím spěchu, který často přinese nebezpečná zranění
- připomínáme si dělení roku na roční období a besedujeme nad názvy měsíců
- vyprávíme si, co jsme zažili o víkendu nebo o prázdninách

Jak se mění lidé

- prohlížíme si obrázky z dětství našich rodičů a naše
- besedujeme o tom, co člověk může v jednotlivých obdobích zažít a naučit se
- chronologicky řadíme fotografie/obrázky osob, které představují jednotlivé fáze života
- vyprávíme si příhody z našeho raného dětství a malujeme je

Jak se mění věci, budovy, město

- zjišťujeme, jak vypadala naše škola dříve, co se změnilo od té doby, kdy chodili do školy naši rodiče, jak vypadal život našich rodičů, když byli ještě dětmi
- vyprávíme, jak se změnily stroje a přístroje, které nám pomáhají, navrhne některé pomocníky pro budoucnost
- v počítači hledáme, jak se lidé dříve oblékali, popř. staneme se módními návrháři budoucnosti
- učíme se a zpíváme lidové písně
- zkusíme vytvořit některý z řemeslných výrobků (drátkování, výrobky z keramické hlíny)
- pátráme, jak se žilo na hradech a zámcích – společně kreslíme, vystřihujeme, sestavujeme a lepíme, nejprve hrady a okolí, pak postavy rytířů dam, králů....

ROZMANITOSTI PŘÍRODY

Příroda okolo nás – rostliny a živočichové

- kreslíme určitý strom v jednotlivých ročních obdobích
- pomocí obrázků porovnáváme, jak se v jednotlivých ročních obdobích příroda mění
- využíváme listy a plody vybraného stromu pro koláže
- stavíme objekty ze shromážděných přírodnin
- otiskujeme listy – využíváme různé techniky pro výtvarné činnosti
- učíme se poznávat hmyz
- učíme se poznávat některé ptáky
- vyrábíme krmítka pro drobné ptáky
- krmíme ptáčky v zimě, víme, co jim chutná/škodí
- v zimě pozorujeme stopy ptáků ve sněhu
- pečujeme o květiny ve školní družině, všímáme si i květin na chodbách, snažíme se je zalévat
- z květin si vytváříme hezké životní prostředí
- pozorujeme klíčení semínek

- kreslíme na proužek papíru „film“ na téma Jak rostou naše sazeničky
- hrajeme pexeso s náměty živočichů a květin
- navrhujeme a zhotovujeme různé druhy „šperků“ z kamínků a jiných přírodnin
- malujeme na oblázký
- soutěžíme v poznávání zvířat
- soutěžíme ve vymýšlení názvů rostlin a živočichů začínajících určenými písmenky abecedy
- napodobujeme hlasy zvířat
- určujeme rostliny podle výrazné vůně a hmatu
- besedujeme o právech každého živočicha na život, vyprávíme si o útulcích pro zvířata
- na vycházce nasloucháme zvukům přírody
- vyprávíme si o domácích zvířatech, jakou péči potřebují
- do družiny můžeme přinést některé z našich domácích zvířat
- kreslíme domácí mazlíčky a práce vystavíme
- získáváme informace o životě zvířat v ZOO
- z barevných papírů skládáme zvířátka
- kreslíme a malujeme své oblíbené zvíře

Roční období

- besedujeme o ročních obdobích – sledujeme změny v přírodě, život zvířat, vztahy mezi zvířaty
- čteme si o přírodě a jejích proměnách
- učíme se písničky a básničky s přírodní tematikou
- vyrábíme koláže charakterizující jednotlivé měsíce
- dramatizujeme jednoduché pohádky se zvířecími motivy
- podzim – vyrábíme draky, pořádáme drakiádu, sbíráme kaštiny
- zima – vyrábíme jednoduchá krmítka, připravujeme dárečky na vánoční strom pro zvířátka
- jaro – kreslíme a malujeme první jarní květiny, kreslíme mláďata zvířat, na vycházce pozorujeme probouzející se přírodu
- v literatuře vyhledáváme pranostiky, vysvětlujeme si je a malujeme
- snažíme se třídit odpad
- besedujeme o tom, jak člověk škodí, nebo prospívá lesu
- odpovídáme v kvízu na téma - co do lesa nepatří
- na vycházce si všímáme všeho, čím člověk škodí přírodě
- hledáme, které plody v přírodě jsou jedlé, léčivé nebo jedovaté
- vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě
- kompletujeme knihu o Zemi, stromech a zvěři, doplňujeme texty a obrázky

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Poznáváme své tělo

- hrajeme hru Hlava, koleno ruce, pata
- vyprávíme si, z jakých částí se tělo skládá, hrajeme si na lékaře

Pečujeme o své zdraví, co nám prospívá – co nám škodí

- vyprávíme si o zdravém životním stylu
- nakreslené a vystříhané panenky a panáčky „oblékáme“ podle ročních období
- kontrolujeme běžnou denní hygienu (čistotu rukou, kapesníky), čistotu oděvu a jeho vhodnost

- ujasňujeme si hygienické návyky při kašli, kýchání, použití WC a upozorňujeme se navzájem na prohřešky proti těmto zásadám
- kreslíme ovoce a zeleninu
- sestavujeme zdravý jídelníček a doplňujeme ho kreslenými či vystřiženými obrázky
- vystřihujeme z časopisů různé druhy jídel, třídíme je na jídla zdravá a nezdravá
- u lékaře - učíme se ošetřovat jednoduché zranění, čteme si a vyprávíme, jak předcházet úrazům, ptáme se, co nám může uškodit, učíme se telefonovat – jak přivolat pomoc?, připomínáme si, jak si chránit své zdraví, abychom lékaře nepotřebovali, dostatečné oblékání, zdravý pohyb
- máme rádi pohyb – každý měsíc se naučíme novou hru, v zimních měsících se snažíme pravidelně navštěvovat tělocvičnu, hrajeme míčové hry, co nejčastěji chodíme na školní zahradu, hrajeme fotbal, vybíjenou, hry propojující tělesnou zdatnost s rozvojem paměti, pozornosti, postřehu, orientace v prostoru, procvičujeme tělo hravou formou, v zimních měsících hrajeme hry na sněhu a se sněhem

ZÁVĚR

Při všech složkách výchovně vzdělávacího programu přihlížíme k individuálním schopnostem dětí, nepřetěžujeme je, nenutíme je k práci či hře za každou cenu – snažíme se najít náhradní řešení, k jejich povaze, fyzickým schopnostem a zálibám. Do měsíčního plánu zařazujeme oblíbené hry dětí, volíme aktuální témata (různé svátky, výročí, lidové tradice), dbáme na pravidelné střídání všech složek. Také děti se mohou na skladbě programu podílet (rozhodnou společně, jakou hru si zahrají, na jaké téma budou malovat, přinesou si kazetu s oblíbeným filmem či vyprávěním apod.). Při sestavování plánů se řídíme rozvrhem dětí a skladbou dětí ve školní družině. Musíme také počítat se změnou programu (onemocnění vychovatelky, změna rozvrhu hodin, návštěva divadelního představení – pozdní příchod). Ve školní družině by se měly děti odreagovat (společenské hry, hračky, stavebnice, sportovní aktivity), odpočinout si (poslech četby, audiokazety, kreslení, prohlížení časopisů), ale mohou se také zapojit do práce v různých zájmových kroužcích dle svých zálib: kroužek keramický, tanec a sportovní aktivity. Děti se také ve školní družině rády podílí na výzdobě prostor školy. Děti jsou v družině velice krátkou dobu a přichází postupně. Některé děti ještě po obědě odchází na nápravu SPU, čímž je veškerá organizovaná činnost ve školní družině značně komplikována. Vychovatelka nemůže čekat se zájmovou činností na všechny žáky, proto začíná s motivací pouze u některých, ostatní přichodí žáci jsou motivováni již prací svých spolužáků. Také pro hodnocení práce dětí je velice malý prostor. Často se stává, že se práce nedokončují za jeden den. Některým dětem zaberou činnosti i více hodin, proto závěrečné hodnocení probíhá spíše individuálně. Nikdy vychovatelka dítě do práce ani do zájmové činnosti nenutí, pokud dítě projeví zájem si odpočinout a věnovat se odpočinku nebo nějaké hře, má prostor. Vychovatelka se vždy snaží mu připravenou činnost nabídnout, ale pokud dítě zájem neprojeví, nenutí ho.

V Trutnově dne 02. 09. 2019

ředitelka školy